

УДК 368.97(477)
UDC 368.97(477)

СУЧАСНИЙ СТАН РІВНЯ СТРАХОВОГО ЗАХИСТУ ВІТЧИЗНЯНИХ ТУРИСТІВ В УКРАЇНІ ТА ЗА ЇЇ МЕЖАМИ

Софійчук К. К., Національний транспортний університет, м. Київ, Україна

THE INSURANCE PROTECTION OF LOCAL TOURISTS IN UKRAINE AND ABROAD

Sofiychuk K.K., National Transport University, Kyiv, Ukraine

СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ УРОВНЯ СТРАХОВОЙ ЗАЩИТЫ ОТЕЧЕСТВЕННЫХ ТУРИСТОВ В УКРАИНЕ И ЗА ЕЕ ПРЕДЕЛАМИ

Софійчук К. К., Национальный транспортный университет, г. Киев, Украина

Постановка проблеми. Поширення глобалізаційних процесів на всі сфери соціально-економічного середовища зумовило на сьогодні збільшення світових туристичних потоків. Це є передумовою для зростання обсягу суб'єктів страхування. В той же час, страхування у галузі туризму на сьогодні виступає не тільки його складовим елементом, але і чинником конкурентоздатності туристичного продукту. Кожний турист як суб'єкт цивільно-правових відносин знаходиться у зоні дії збільшення ризику, порівняно зі звичайним життям у рідній країні. Однак, як правило, українські туристи мають високу недовіру до страхових компаній та фінансових установ та купляють тури із самим найдешевшим полісом страхування, що включає тільки покриття першої невідкладної допомоги та компенсацію витрат при нещасному випадку. Причиною цього є відсутність достатньої обізнаності щодо сучасного рівня страхового захисту, видів ризику від яких можна застрахуватись, особливостей вибору страхової компанії.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблемам страхового захисту та сучасного стану страхового ринку присвячені публікації: О. Д. Сафоновой, М. М. Галац О. Б. Понамарьовой, О. А. Водолазья, Н. В. Ткаченко, О. Ю. Сиви, Л. В. Шірінян, С. С. Осадця, В. П. Левченка, П. В. Литвина. Здебільшого праці вітчизняних вчених зосереджені на проблемах стану страхового ринку та його перспектив, в той час як питання вибору системи страхового захисту у туризмі є недостатньо висвітленим у літературі.

Постановка завдання. Мета статті є розробка методичних рекомендацій вибору системи страхового захисту.

Основні результати. На сьогодні економіка України переживає складні часи. За даними світового банку за 2015 рік відбулось падіння ВВП на 10%, а у першому кварталі 2016 року у порівнянні з аналогічним періодом 2016 року відбулось його незначне зростання лише на 1%. Така ситуація в Україні обумовлена низкою причин, серед яких є недостатнє фінансування економіки за рахунок банківських кредитів та низький рівень внутрішніх та зовнішніх інвестицій. Для поживлення економіки доцільним було б розвивати сектор страхування, який несе у собі можливість інвестування в економіку України. Зокрема в Європі страхування у середньому складає 10-15% від ВВП, а в Україні цей показник лише 0,7%. Це свідчить про недовіру клієнтів до страхування, складні умови ведення бізнесу, недостатню підтримку сектору з боку держави. На сьогодні страхове поле в Україні має покриття тільки на 2-3%, що означає низький відсоток використання потенціалу страхової галузі. Для поживлення галузі страхування та формування довіри українських страхувальників, сучасна наука повинна досліджувати та висвітлювати ринок послуг страхування, розробляти рекомендації щодо вибору системи страхових послуг та компаній, що їх надають.

Однією із найперспективніших галузей страхування є туристичне страхування. Воно включає в себе дві підгалузі: страхування ризиків туристів та ризиків туристичного підприємства. Обсяг туристів, що виїжджає за кордон постійно збільшується (таблиця 1) зокрема у 2010 році за кордон виїхали 17 млн. чоловік, а у 2015 р. – 23 млн. В той же час, дані Державного комітету статистики свідчать про значене падіння в'їзного туристичного потоку з 21 млн чол. в 2010 році до 12 млн. у 2015 році, що є наслідком як політичної ситуації, так і низького стану безпеки туризму в Україні. Така статистика є передумовою дослідження проблеми вибору системи страхування у туризмі.

Страховання у туризмі – це система цивільно-правових відносин щодо захисту інтересів туристів (застрахованих), які стосуються їх життя, здоров'я, майнових інтересів під час закордонних подорожей. За українським законодавством страховання життя, цивільної відповідальності автотуристів, страховання від нещасних випадків є обов'язковими. Загальний перелік всіх видів добровільного страховання є значно ширшим та покриває більшість найпоширеніших ризиків туристів. Зокрема можна виділити такі види страховання як: 1. майнове, що покриває ризики втрати майна, поломки, викрадення та його руйнування; 2. страховання відповідальності перед третіми особами – передбачає покриття витрат страховиком у разі нанесення застрахованим шкоди здоров'ю, майну чи життю третіх осіб, цей вид страховання покриває адміністративні та юридичні витрати застрахованого; 3. страховання цивільної відповідальності автотуристів передбачає покриття витрат під час ДТП у країні перебування; 4. страховання від нещасного випадку включає витрати, що виникають у разі втрати здоров'я або смерті застрахованого (у поліс страховання може бути включена оплата передачі термінових повідомлень та телефонних розмов, пов'язаних з настанням страхового випадку); 5. медичне страховання передбачає покриття витрат на першу невідкладну допомогу, придбання ліків, евакуацію потерпілого, сюди можуть входити витрати на транспортування дітей застрахованої особи у віці до 15 років до місця проживання в разі, якщо застрахована особа госпіталізована; 6. страховання від скасування туру, за яким страховим випадком є виникнення додаткових витрат, у разі вимушеної відміни поїздки, страховання на випадок несвоєчасного вильоту;

Аналіз статистики діяльності страхових компаній в Україні дав змогу встановити, що кількість страховиків в Україні, що надають послуги страховання налічує станом на 31.03.2015 – 385 компаній, у тому числі спеціалізації "life" – 55 компаній, а "non-life" – 330 компаній. Кількість страхових компаній має тенденцію до зменшення: так, станом на 31.03.2016 порівняно з аналогічною датою 2015 року, кількість компаній зменшилася на 33 СК[11]. Однак, страховий ринок України останнім часом зазнав суттєвих змін: у порівнянні з I кварталом 2015 року на (35,8%) збільшився обсяг надходжень валових страхових премій. Збільшення валових страхових премій відбулося майже по всіх видах страховання, а саме: автостраховання (КАСКО, ОСЦПВ, "Зелена картка") (збільшення валових страхових платежів на 405,7 млн. грн. (24,5%)); страховання майна (збільшення валових страхових платежів на 342,4 млн. грн. (45,4%)); страховання від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ (збільшення валових страхових платежів на 204,5 млн. грн. (46,3%)); страховання відповідальності перед третіми особами (збільшення валових страхових платежів на 196,6 млн. грн. (88,4%)); страховання життя (збільшення валових страхових платежів на 192,9 млн. грн. (41,2%)); страховання вантажів та багажу (збільшення валових страхових платежів на 161,2 млн. грн. (23,8%)); медичне страховання (збільшення валових страхових платежів на 121,4 млн. грн. (22,6%)); страховання від нещасних випадків (збільшення валових страхових платежів на 120,2 млн. грн. (127,1%)); страховання медичних витрат (збільшення валових страхових платежів на 75,7 млн. грн. (93,5%)) [9]. Ці показники свідчать про значне зростання попиту на страхові послуги.

В той же час, позитивним є те, що обсяг валових страхових відшкодувань у порівнянні з I кварталом 2015 року збільшився на 403,6 млн. грн. (25,8%), Зростання обсягів валових страхових виплат у I кварталі 2016 року мало місце у більшості основних видах страховання: так, збільшилися валові страхові виплати з таких видів страховання, як: автостраховання (збільшення валових страхових виплат на 124,1 млн. грн. (16,1%)) та медичне страховання (збільшення валових страхових виплат на 32,6 млн. грн. (11,1%)) [9]. Отже, основні зміни, що відбулись на ринку страховання є позитивними для галузі туризму, однак, для вибору конкретного страховика необхідно досліджувати, в першу чергу, показники діяльності конкретних страхових компаній як окремо, так і у сукупності.

На сьогодні страхові компанії створюють системи страховання, що в залежності від їх вартості можуть включати певний перелік послуг, зокрема як послуги евакуації та надання першої невідкладної медичної допомоги, так і цілий спектр таких послуг як: оплата візиту родичів до постраждалого туриста у країні-перебування, стоматологічна допомога, оплата послуг адвоката, або консультанта з адміністративних питань, оплата оформлення нових документів у наслідок загублення, покупки білету на новий авіарейс, оплата штрафів застрахованого, оплата ремонту автотранспорту, оплата шкоди, яку завдав турист у готелі ресторані чи інших місцях відпочинку майну, життю чи здоров'ю інших людей. Найбільш поширеними типами страхових програм, як правило універсальні у різних страхових компаніях та позначаються латинськими літерами «А», «В», «С», «D» наведені у таблиці 1.

Таблиця 1 – Види найпоширеніших страхових полісів туристів

Вид страхового полісу	Перелік страхових послуг
«А»	транспортування потерпілого в лікарню і медичні витрати при нещасному випадку або раптовому захворюванні;
«В»	«А» + надання невідкладної стоматологічної допомоги, оплата ліків, які виписав лікар. оплата приїзду одного з родичів, щоб доглядати за туристом у лікарні або допомогти йому переправитися додому. (оплата перельоту, харчування та проживання на час догляду за хворим);
«С»	«А» + «В» + юридична допомога (можливість зв'язатися з адвокатом), адміністративна допомога – повернення неправильно відправленого багажу, оформлення нових документів замість загублених, затримка або відміна рейсу.
«D»	«А» + «В» + «С» + послуги при поломці особистого автотранспорту або при хворобі водія.

Термін дії страхування залежить від вибору страхувальника, він може складати як цілий рік, так і обмежуватись терміном туристичної поїздки. У разі, якщо укладається договір страхування на рік, то термін перебування за кордоном, що підпадає під умови страхування може бути обмеженим, наприклад не більше 60-ти днів підряд. При цьому кількість поїздок за кордон не обмежується.

Вартість обраної системи страхування може коштувати туристу від 1-5 євро в день, в залежності від типу відпочинку та розміру визначеної у договорі страхової суми. У разі якщо турист займається екстремальними видами спорту або планує відвідати країну з підвищеним ризиком, тарифи на страхування можуть значно підвищуватися. Страхові тарифи залежать від: віку застрахованого, країни перебування, мети поїздки, ліміту відповідальності страхової компанії (адже чим він вищий, тим вище може бути страхове відшкодування, а отже і страховий тариф буде вищий для такого полісу страхування), наявності франшизи (тієї частини можливого збитку, що не буде відшкодовуватись страховиком у разі настання страхового випадку, розмір якої встановлюється у відсотках від страхової суми або у грошовому еквіваленті. У разі якщо франшиза за страховим полісом встановлена, тариф на страхування буде меншим, ніж був би без франшизи, а отже і ціна страхування за таким договором буде меншою). Розмір страхової суми залежить від країни, до якої планується подорож згідно Візового кодексу ЄС, страхова сума по страхуванню медичних витрат повинна бути не менше 30 000 EUR на кожному застраховану особу. Для подорожей до екзотичних країн, таких як Таїланд, Індія, Мальдіви, Карибські острови, ОАЕ, Японія, Австралія, країни Північної та Південної Америки, страхова сума встановлюється не менше 50 000 EUR/USD.

Особливо важливим аспектом страхових відносин у туризмі є виключення із страхування, що зазначені у договорі, у разі яких не буде виплачуватись страхове відшкодування. Такими виключеннями у всіх видах туристичного страхування як правило є навмисні дії застрахованого, що спричинили настання страхового випадку, під навмисними діями розуміють дію (бездіяльність), коли застрахована особа усвідомлювала протиправний характер своїх дій чи бездіяльності, передбачала їх шкідливі наслідки та бажала або свідомо допускала настання цих наслідків. Не буде відшкодовуватись збиток у разі, якщо застрахований несвоєчасно надав інформацію страховику про місце і всі обставини страхового випадку, а також під час війни, страйків, громадських заворушень.

Страхова компанія відмовляє у відшкодуванні медичних витрат за результатами страхових випадків, що пов'язані із хронічними захворюваннями, хворобами ендокринної системи, пухлинами, нервовими захворюваннями, що спричинили поранення і травми, інфекційними та венеричними хворобами, грибковими, дерматологічними хворобами та хворобами крові, а також тими, що викликані сонячними опіками. Застрахованим на сьогодні важливо також знати, що страхова подія не може бути заздалегідь відома ні за часом, ні за місцем, ні за розміром. Не будуть відшкодовуватись витрати, що пов'язані із самогубством або замахом на нього або у разі навмисного нанесення собі ушкоджень, що спричинили страховий випадок.

Страховики також не відшкодовують збитки за страхуванням цивільної відповідальності, які викликані нанесенням моральної шкоди, що може бути нанесена репутації третіх осіб, штрафи, пені, що не є прямим наслідком втрати здоров'я або матеріальної шкоди, збитки, що пов'язані із виникненням кримінальної відповідальності перед третіми особами.

За полісами матеріального страхування зокрема страхуванню багажу у відшкодуванні може бути відмовлено за таких обставин: затримка багажу до (5-6) годин, бій скляних чи крихких

предметів, втрата інвентарю, що пов'язана зі спортивними змаганнями, збиток, що спричинений дією вантажу чи предметів, які перевозяться у багажу, а також у разі якщо застрахованим не було вжито заходів щодо можливого запобігання страхового випадку, або навмисне псування багажу, збитки, що викликані перевезенням небезпечних вантажів, а саме токсичних речовин, вибухівки, збитки при перевезенні наркотичних речовин, збитки пов'язані із втратою або псуванням грошей, кредитних карт, хутра, дорогоцінних металів та коштовностей.

Окремих питань сьогодні залишається вибір надійного страховика для туристичних подорожей. Для вибору надійного страховика доцільно проводити аналіз таких показників діяльності страхових компаній: боргове навантаження страхової компанії тобто співвідношення її зобов'язань до балансу активів страхової компанії, ліквідність страховика - співвідношення ліквідних активів до зобов'язань, рівень виплат – співвідношення виплат страховика до його валових страхових премій за період; фінансова стійкість – співвідношення власного капіталу до пасивів компанії, рівень перестраховування - співвідношення премій, що віддані іншим перестраховим компаніям до всіх валових премій, а також необхідно враховувати чи входить компанія до міжнародних фінансових груп. В результаті розрахунку та порівняння цих показників можна зробити вибір страховика, з яким доцільно укласти договір про співпрацю.

На основі аналізу співвідношення страхових премій та виплат був сформований рейтинг страхових компаній, що здійснюють страхування туристів (таблиці 2).

Таблиця 2 – Рейтинг страхових компаній за добровільним страхуванням туристів за 2015 рік за рівнем страхових виплат

Страховая компанія	Премії, тис. грн	Виплати, тис. грн	Рівень виплат, %	Страховая компанія	Премії, тис. грн	Виплати, тис. грн	Рівень виплат, %
1. АСКА	682	942	138,1	11. ПРОСТО-СТРАХУВАННЯ	506	250	49,5
2. УКРФІНСТРАХ	3389	2790	82,3	12. АІГ УКРАЇНА	3493	1685	48,2
3. ГАРАНТ	22	18	81,8	13. ОРАНТА	1048	462	44,1
4. УНІКА	1213	843	69,4	14. ІНДИГО	1755	768	43,8
5. ЮНІСОН-СТРАХУВАННЯ	79	54	68,3	15. РЗУ УКРАЇНА	17843	7732	43,3
6. ІНГО УКРАЇНА	3015	1873	62,1	16. ФІНАНСОВИЙ ЕКСПЕРТ	1767	748	42,3
7. ЄВРОПЕЙСЬКЕ ТУРИСТИЧНЕ СТРАХУВАННЯ	14136	8414	59,5	17. ХАРЬКІВСЬКА МУНИЦИПАЛЬНА СК	306	122	40
8. БРОКБІЗНЕС	403	214	53,2	18. АХА СТРАХУВАННЯ	3749	1491	39,8
9. АЛЬФА СТРАХУВАННЯ	1107	581	52,5	19. ЗДОРОВО	100	39	39
10. ВУСО	8340	4263	51,1	20. ХДІ СТРАХУВАННЯ	407	155	38,1

Як видно із таблиці 2. Найбільш надійними страховими компаніями з точки зору рівня страхових виплат можна вважати компанії «Аска», «Укрфінстрах», «Уніка», «Юнісон – Страхування», «Інго Україна», оскільки рівень їх виплат вище 50%. Найменш надійними можна вважати страхові компанії «ХДІ Страхування», «Здорово», «АХА Страхування».

В той же час, ситуація на ринку страхування зазнає постійних змін, тому власник туристичного бізнесу повинен постійно здійснювати аналіз страхового ринку та страхових послуг з точки зору вибору надійного страхового партнера.

Висновки. В сучасних умовах підвищити попит на український туристичний продукт можливо при його доповненні надійним страховим захистом. Однак, для забезпечення останнього доцільним є

пропонувати туристу сучасні програми страхування, що включають окрім обов'язкового покриття медичних витрат та виплати при нещасних випадках, ще і страхування багажу, відповідальності перед третіми особами, адміністративні та юридичні витрати тільки від надійних компаній. Перевірити надійність страховика можливо за показниками: рівня страхових виплат, боргового навантаження страхової компанії, ліквідності страховика, фінансової стійкості, рівня перестраховування, перевірки чи входить компанія до міжнародних фінансових груп.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Галац М.М. Страхувальний ринок України: стан та напрями розвитку [Електронний ресурс] / М.М. Галац // Вінницький технічний коледж. – 2014. – Режим доступу: <http://mev-hnu.at.ua/load/53-1-0-346>.
2. Кнейслер, О. В. Ринок перестраховування України: теоретико-методологічні доміанти формування та пріоритети розвитку [Текст] / О. В. Кнейслер. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 416 с.
3. Козьменко О.В. Нові вектори розвитку страхового ринку України [Текст] : монографія [Текст] / О. В. Козьменко, С. М. Козьменко, Т. А. Васильєва та ін. – Суми: Університетська книга, 2012. – 315 с.
4. Конституція України. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про страхування» // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2002. – № 7. – Ст. 50
5. Левченко, В. П. Проблеми та перспективи розвитку страхового ринку України в умовах фінансової нестабільності [Текст] / В. П. Левченко // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. – 2011. – № 1. – С. 257-266.
6. Литвин, П. В. Аналіз проблем розвитку страхового ринку України [Електронний ресурс] / П. В. Литвин // Наукові розвідки з державного та муніципального управління. – 2011. – Вип. 1. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nrzd/2011_1/40.pdf.
7. Осадець С.С. Удосконалення страхової справи / С.С. Осадець // Фінанси, облік і аудит. – 2012. – Вип. 20. – С. 121–132.
8. Офіційний сайт Ліги страхових організацій України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uainsur.com/stats>
9. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nfr.gov.ua/content/informaciya-prostan-i-rozvitok.html>
10. Сафонова О.Д. Сучасний стан страхового ринку України та основні проблеми його розвитку / О.Д. Сафонова // Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. – 2014. – С. 98-102.
11. Статистика страхового ринку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://forinsurer.com/stat>.
12. Шірінян Л.В. Економічна сутність фінансового регулювання страхового ринку / Л.В. Шірінян // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. – 2013. – Вип. 149. – Р.62–64.

REFERENCES

1. Halats M.M. Strakhovyy rynek Ukrayiny: stan ta napryamy rozvytku [The insurance market in Ukraine: state and development trends] [Elektronnyy resurs] Vinnyts'kyu tekhnichnyy koledzh. 2014. – Rezhym dostupu: <http://mev-hnu.at.ua/load/53-1-0-346>. (Ukr)
2. Kneysler, O. V Rynok perestrakhuvannya Ukrayiny [reinsurance market in Ukraine]: theoretical and methodological dominant formation and development priorities [Tekst] K. : Tsentr uchbovoyi literatury, 2012. P. 416. (Ukr)
3. Koz'menko O.V. S. M. Koz'menko, T. A. Vasyl'yeva. Novi vektory rozvytku strakhovoho rynku Ukrayiny [New vectors of the insurance market of Ukraine] [Tekst] : monohrafiya [Tekst]– Sumy: Universytet: s'ka knyha, 2012. P.315. (Ukr)
4. Konstytutsiya Ukrayiny. [The Law of Ukraine "On Amendments to the Law of Ukraine" On insurance "] Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny (VVR). 2002., P.50 (Ukr)
5. Levchenko, V. P. Problemy ta perspektyvy rozvytku strakhovoho rynku Ukrayiny v umovakh finansovoyi nestabil'nosti [problems and prospects of development of insurance market in Ukraine in terms of financial instability] [Tekst] Zbirnyk naukovykh prats' Natsional'noho universytetu derzhavnoyi podatkovoyi sluzhby Ukrayiny. – 2011. Vol. 1. P. 257-266. (Ukr)
6. Lytvyn, P. V. Analiz problem rozvytku strakhovoho rynku Ukrayiny [analysis of the problems of the insurance market of Ukraine] [Elektronnyy resurs] Naukovi rozvidky z derzhavnoho ta munitsypal'noho

upravlinnya. – 2011. Vol. 1. Rezhym dostupu: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nrzd/2011_1/40.pdf. (Ukr)

7. Osadets' S.S. Udoshkonalennya strakhovoyi spravy [Improving insurance business] *Finansy, oblik i audyt*. – 2012. – Vol. 20. – P. 121–132. (Ukr)

8. Official website of the League of Insurance Organizations of Ukraine [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://uainsur.com/stats> (Ukr)

9. The official site of the National Commission for State Regulation of Financial Services Markets [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://nfp.gov.ua/content/informaciya-pro-stan-i-rozvitok.html> (Ukr)

10. Safonova O.D. Suchasnyy stan strakhovoho rynku Ukrayiny ta osnovni problemy yoho rozvytku [current state of the insurance market of Ukraine and basic problems of development]. *Mykolayivs'kyy natsional'nyy universytet imeni V.O. Sukhomlyns'koho*. – 2014. – P. 98-102. (Ukr)

11. Ukraine's insurance market statistics [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://forinsurer.com/stat>. (Ukr)

12. Shirinyan L.V. Ekonomichna sutnist' finansovoho rehulyuvannya strakhovoho rynku [economic nature of financial regulation of the insurance market] *Visnyk Kyivskoho natsional'noho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Ekonomika*. – 2013 - Vol. 149 - P. 62-64. (Ukr)

РЕФЕРАТ

Софійчук К.К. Сучасний стан рівня страхового захисту вітчизняних туристів в Україні та за її межами / К. К. Софійчук // *Вісник Національного транспортного університету. Серія «Економічні науки»*. Науково-технічний збірник. – К. : НТУ, 2017. – Вип. 2 (38).

У статті викладені результати дослідження сучасного стану страхового захисту туристів в Україні. Об'єкт дослідження – система страхового захисту туристів в Україні.

Предмет дослідження – сучасні страхові програми та послуги, що можуть покрити ризики вітчизняних туристів.

Метою дослідження є визначення рекомендацій вибору страхової компанії та страхової програми для безпечного туризму.

Методи дослідження – аналітичний і статистичні методи, в т. ч. метод фінансових коефіцієнтів, порівняння, вибірка, метод абстракції та дедукції. Страхування у галузі туризму на сьогодні виступає не тільки його складовим елементом, але і чинником конкурентоздатності туристичного продукту. Кожний турист як суб'єкт цивільно-правових відносин знаходиться у зоні дії збільшення ризику, порівняно зі звичайним життям у рідній країні. У зв'язку із цим туристичні агенти сьогодні повинні формувати тур у комплексі із надійним страховим захистом. Для того, щоб вибрати найбільш доцільну програму страхування, необхідним є визначення найбільш ймовірних можливих ризиків туристичної поїздки, а також обрати страхову компанію, яка є найбільш надійною з точки зору покриття витрат у разі настання страхового випадку. В статті запропоновані показники за якими доцільно обрати страховика для укладання договору страхування туристів, а також визначений перелік найбільш надійних страхових компаній з точки зору рівня виплат страхувальникам.

Результати дослідження можуть бути використані туристами та туроператорами у процесі своєї діяльності при виборі страховика.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ТУРИСТИЧНЕ СТРАХУВАННЯ, СТРАХОВИК, ПРОГРАМА СТРАХУВАННЯ, ВИБІР СТРАХОВИКА.

ABSTRACT

Sofiychuk K. The insurance protection of local tourists in ukraine and abroad. *Visnyk National Transport University. Series «Economic sciences»*. Scientific and Technical Collection. – Kyiv: National Transport University, 2017. – Issue 2 (38).

The article presents results of a study of the current state of the insurance protection of tourists in Ukraine.

The object of study - the system of insurance protection of tourists in Ukraine.

Subject of investigation - current insurance programs and services that can cover the risks of domestic tourists. The study aims to determine recommendations for choice of insurance company and insurance program for the safe tourism. Methods - analytical and statistical methods, The method of financial ratios, comparison, the method of abstraction and deduction. Insurance in tourism today is a factor of the competitiveness of the tourism product. Each tourist as the subject of civil relations is in the area of the increased risk, compared to a normal life in his native country. Therefore travel agents now have to make a

tour with a reliable insurance protection choosing the most appropriate insurance program. It is necessary to determine the most probable risks leisure trip and choose the insurance company that is most reliable with high insurance payment. The article proposed indicators on which it is advisable to choose a travel insurance, and the list of the most reliable insurance companies is proposed.

Results of the study can be used by tourists and tour operators choosing an insurance company.

KEYWORDS: TRAVEL INSURANCE, INSURERS, INSURANCE PROGRAMS, THE CHOICE OF INSURER.

РЕФЕРАТ

Софійчук К.К. Современное состояние уровня страховой защиты отечественных туристов в Украине и за ее пределами / К. К. Софійчук // Вестник Национального транспортного университета. Серия «Экономические науки». Научно-технический сборник. – К. : НТУ, 2017. – Вып. 2 (38).

В статье изложены результаты исследования современного состояния страховой защиты туристов в Украине.

Объект исследования - система страховой защиты туристов в Украине.

Предмет исследования - современные страховые программы и услуги, которые могут покрыть риски отечественных туристов. Целью исследования является определение рекомендаций выбора страховой компании и страховой программы для безопасного туризма. Методы исследования - аналитический и статистические методы, в т. ч. метод финансовых коэффициентов, сравнение, выборка, метод абстракции и дедукции. Страхование в сфере туризма сегодня выступает не только его составным элементом, но и фактором конкурентоспособности туристического продукта. Каждый турист как субъект гражданско-правовых отношений находится в зоне действия увеличения риска, по сравнению с обычной жизнью в родной стране. В связи с этим туристические агенты сегодня должны формировать тур в комплексе с надежной страховой защитой. Для того, чтобы выбрать наиболее целесообразную программу страхования, необходимо определить наиболее вероятные возможные риски туристической поездки, а также выбрать страховую компанию, которая является наиболее надежной с точки зрения покрытия расходов при наступлении страхового случая. В статье предложены показатели, по которым целесообразно выбрать страховщика для заключить договор страхования туристов, а также определен перечень наиболее надежных страховых компаний с точки зрения уровня выплат страхователям.

Результаты исследования могут быть использованы туристами и туроператорами в процессе своей деятельности при выборе страховой компании.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: ТУРИСТИЧЕСКОЕ СТРАХОВАНИЕ, СТРАХОВЩИК, ПРОГРАММА СТРАХОВАНИЯ, ВЫБОР СТРАХОВЩИКА.

АВТОРИ:

Софійчук Катерина Костянтинівна, к.е.н., Національний транспортний університет, доцент туризму, e-mail: Kateryna13095555@gmail.com, тел. +380932589128, Україна, м. Київ, вул. Суворова,1.

AUTHOR:

Sofiychuk Katerina Kostyantynivna, National Transport University, phd of the Department of tourism, e-mail: Kateryna13095555@gmail.com, tel. +380932589128, Ukraine, Kyiv, vul. Suvorova, 1.

АВТОРЫ:

Софійчук Екатерина Константиновна, к.э.н., Национальный транспортный университет, доцент кафедры туризма, электронная почта: Kateryna13095555@gmail.com, тел. +380932589128, Україна 04208, г. Київ, вул. Василя Порика, 17-А, кв. 60.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Козак Л.С. доктор економічних наук, професор, Національний транспортний університет, професор економіки, Київ, Україна

Новікова А.М., доктор економічних наук, професор, Державний автотранспортний науково-дослідний і проектний інститут, Київ, Україна

REVIEWER:

Kozak L.S. Grand PhD in (Economic) sciences, professor, National Transport University, Professor of Economy department, Kyiv, Ukraine

Novikova A.M., Dr. Grand PhD in (Economic) sciences, National Road Transport Research and Design Institute, Kiev, Ukraine